

Izvērsts medicīniskās tehnoloģijas metodes apraksts

SVAIGI SASALDĒTAS PLAZMAS SAGATAVOŠANA NO PILNASINĪM

1. Informācija.

Svaigi sasaldēta plazma (SSP) ir asins komponents, ko iegūst pēc pilnasiņu (tālāk tekstā – asiņu) sadalīšanas komponentos, pēc tam strauji sasaldē, lai saglabātu plazmas koagulācijas faktorus.

Procedūras mērķis ir: nodrošināt plazmas kvalitatīvu sagatavošanu, pasargājot personālu no iespējamās inficēšanās un apkārtējo vidi no piesārņojuma.

SSP lieto asins recēšanas traucējumu gadījumos, ja nav pieejami koagulācijas faktoru koncentrāti, kā arī trombotiskās trombocitopēniskās purpuras ārstēšanā. SSP izmanto arī kā izejvielu plazmas preparātu ražošanai.

2. Procedūras apraksts.

2.1. Asins centrifugēšana.

Asinis, kas sagatavotas pēc pilnasiņu sagatavošanas medicīniskās tehnoloģijas plastiskajos maisos asins sagatavošanai, līdz sadalīšanai komponentos uzglabā ne mazāk kā 4 un ne ilgāk kā 18 stundas. Centrifugē šim nolūkam paredzētā centrifūgā saskaņā ar validētu procedūru.

2.2. Asins sadalīšana.

Pēc centrifugēšanas ar plazmekstraktoru – manuāli vai izmantojot automātisko asins komponentu ekstraktoru, atdala lielāko plazmas daļu. Sadalīšanas procesa beigās maisu hermetizē caurulīšu aizkausēšanas iekārtā vai to veic automātiskais asins komponentu ekstraktors.

2.3. Sagatavotās plazmas marķēšana, etiķetēšana.

Plazmu marķē ar asins grupas uzlīmi, norādot arī sagatavošanas datumu, devas identifikācijas numuru un/vai svītrkodu, to etiķetē saskaņā ar izstrādātu procedūru.

2.4. Plazmas sagatavošanas dokumentēšana.

Maisu ar sagatavoto plazmu nosver (vai nolasa automātiskā asins komponentu ekstraktora rādījumus) un, ņemot vērā asins komponenta īpatnējo svaru, daudzumu

pārrēķina mililitros. Informāciju reģistrē asins komponentu sagatavošanas žurnālā un/vai saglabā datu informācijas sistēmā.

2.5. Plazmas sasaldēšana.

Plazmu sasaldēšanai ātras sasaldēšanas iekārtā ievieto ne vēlāk kā vienu stundu pēc asins sadalīšanas, strauji sasaldē ne ilgāk kā vienas stundas laikā zem -30°C temperatūrā.

3. SSP kvalitātes kontrole.

Imūnhematoloģiskā, seroloģiskā, bioķīmiskā un virusoloģiskā izmeklēšana ir veikta asinīm. Kvalitātes kontroles testus veic pēc apstiprinātām laboratoriskās izmeklēšanas tehnoloģijām, ievērojot Asins dienesta normatīvās dokumentācijas prasības.

4. SSP uzglabāšana.

Optimālā uzglabāšanas temperatūra ir zem -25°C , to uzrauga visā uzglabāšanas laikā. Derīguma termiņš atkarīgs no uzglabāšanas temperatūras, to ievēro saskaņā ar Asins dienesta normatīvās dokumentācijas prasībām.

5. SSP sagatavošanai nepieciešamie resursi.

5.1. Personāls.

Procedūru veic sertificētas medicīnas māsas (ar sertifikātu vai īpašu apmācību transfuzioloģijā) sertificēta ārsta – transfuziologa uzraudzībā.

5.2. Nepieciešamās iekārtas, materiāli.

- centrifūga asiņu centrifugēšanai;
- asins sadalīšanas iekārtas – plazmekstraktors vai automātiskais asins komponentu ekstraktors;
- svāri ar precizitāti $\pm 1\text{g}$;
- balansējošie svāri ar precizitāti $\pm 5\text{g}$;
- asins plastisko maisu caurulīšu aizkausēšanas ierīce;
- dators, svītrkodu lasītājs;

- plazmas ātras sasaldēšanas iekārta;
- saldētava sasaldētu asins komponentu uzglabāšanai;
- svītrkodi, etiķetes;
- virsmu dezinfekcijas līdzekļi;
- gumijas cimdi, peāns.

5.3. Telpas un to tehniskais aprīkojums.

SSP sagatavošanu no asinīm veic atsevišķās, īpaši šim nolūkam paredzētās telpās, piemērotās darba specifikai, atbilstošā darba vidē. Jābūt pieejamiem virsmu dezinfekcijas līdzekļiem, lai ievērotu izstrādātās higiēnas – dezinfekcijas procedūras.

5.4. Higiēnas prasības personālam.

Personāls strādā darba virsvalkos, gumijas cimdos, ko maina pēc vajadzības.